

Rolnummer 5117
Arrest nr. 7/2012 van 18 januari 2012

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel VIII.11 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 9 juli 2010 betreffende het onderwijs XX, ingesteld door de Franse Gemeenschapsregering.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters R. Henneuse en M. Bossuyt, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter R. Henneuse,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* * *

I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 28 februari 2011 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 1 maart 2011, heeft de Franse Gemeenschapsregering beroep tot vernietiging ingesteld van artikel VIII.11 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 9 juli 2010 betreffende het onderwijs XX (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 31 augustus 2010).

De Vlaamse Regering heeft een memorie ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 25 oktober 2011 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 22 november 2011 na de Vlaamse Regering te hebben uitgenodigd uiterlijk op 17 november 2011 aan het Hof de cijfers en gegevens over te zenden die het resultaat zijn van de evaluatie van de inschrijvingsprocedure voor het schooljaar 2011-2012, ondernomen door het Lokaal Overlegplatform Brussel Basisonderwijs in het najaar van 2011, en die cijfers en gegevens binnen dezelfde termijn aan de verzoekende partij mede te delen.

De Vlaamse Regering heeft op 17 november 2011 cijfers en gegevens aan het Hof overgezonden.

Op de openbare terechtzitting van 22 november 2011 :

- zijn verschenen :

. Mr. F. Viseur, tevens *loco* Mr. S. Depré, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij;

. Mr. P. Devers, advocaat bij de balie te Gent, voor de Vlaamse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers J. Spreutels en L. Lavrysen verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.1.1. De Franse Gemeenschapsregering verwijst naar artikel 2, 1^o, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof om aan te tonen dat zij niet moet doen blijken van een belang bij het beroep.

A.1.2. De Vlaamse Regering is van mening dat de middelen alleen ontvankelijk zijn indien zij rechtstreeks verband houden met de bestreden bepaling.

A.1.3. De Franse Gemeenschapsregering antwoordt dat zulks wel degelijk het geval is, vermits de nieuwe vereisten van het bestreden decreet in verband met de wijze waarop het gebruik van het Nederlands in het gezin wordt aangetoond, de toegang tot de voorrang die het decreet verleent aan diegenen die dat bewijs moeten leveren, moeilijker maken.

Ten gronde

A.2.1. De Franse Gemeenschapsregering voert aan dat de bestreden bepaling voorschrijft dat de inrichtende machten van de Vlaamse scholen de mogelijkheid hebben om, voor de scholen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, in het gewoon basisonderwijs, een voorrang van inschrijving te verlenen aan de leerlingen die in het gezin Nederlands spreken met minstens een van de twee ouders, op voorwaarde dat het gebruik van het Nederlands door een van de ouders wordt bewezen en dat het overlegplatform Brussel voor een bepaald werkingsgebied of een deelgebied het percentage leerlingen heeft vastgesteld dat voorrang kan krijgen. Dat percentage bedraagt minstens 55 pct.

Die voorrang is niet nieuw; de nieuwe bepaling strekt ertoe de regels te bepalen inzake de manier waarop het bewijs van de kennis van het Nederlands wordt geleverd en het percentage prioritaire leerlingen te verhogen (van 20 tot 55 pct.; in de praktijk stelden de overlegplatforms dat percentage vast op 45 pct.). De toegang tot de scholen die in Brussel Nederlandstalig onderwijs verstrekken, wordt aldus beperkt.

A.2.2. De Vlaamse Regering wil de voorrangsregeling waarnaar in het bestreden decreet wordt verwezen, nuanceren door bepalingen van het decreet van 28 juni 2002 « betreffende gelijke onderwijskansen – I » aan te voeren, bepalingen die niet worden gewijzigd en die voorrangsregelingen instellen ten voordele van de leerlingen die tot dezelfde leefeenheid behoren als een reeds ingeschreven leerling (artikel III.2) en ten voordele van de leerlingen die beantwoorden aan bepaalde criteria in verband met de gelijkheidsindicatoren (artikel III.4, § 2). Zij merkt op dat de voorrangsperiode moet voorafgaan aan de reguliere inschrijvingsperiode en niet langer kan zijn dan zes weken (artikel III.6).

Zij wijst ook erop dat artikel III.2 (vroeger of nieuw) rechten verleent aan de ouders, of aan een van de ouders, en niet aan de leerling zoals die welke zijn vastgesteld bij de artikelen III.3, III.4 en III.5. De decreetgever beperkt zich ertoe de inrichtende machten toe te staan al dan niet een voorrang te verlenen wanneer zij de bepalingen betreffende de weigering van inschrijving toepassen.

A.2.3. De Vlaamse Regering verwijst naar de parlementaire voorbereiding van de bestreden bepaling en naar de cijfergegevens van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, en wijst erop dat het aantal leerlingen ingeschreven in het Nederlandstalig lager en secundair onderwijs in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest tussen de schooljaren 2003-2004 en 2008-2009 is toegenomen, dat voor die periode het aantal « homogeen Nederlandstalige » leerlingen zowel in nominale waarde als procentueel is afgenomen, terwijl dat van de « taalgemengde » leerlingen licht is toegenomen in het lager onderwijs en is afgenomen in het secundair onderwijs. Die evolutie vertoont een stijging van het aantal inschrijvingen in de betrokken inrichtingen, waarbij het aantal « homogeen Nederlandstalige » leerlingen en « taalgemengde » leerlingen is afgenomen, terwijl het aantal « homogeen Franstalige » en « homogeen anderstalige » leerlingen is toegenomen.

A.2.4. De Franse Gemeenschapsregering geeft toe dat de inrichtende machten die voorrangsregeling kunnen opleggen, maar zij beschikken over geen enkele beoordelingsruimte ten aanzien van de wijze waarop die wordt opgelegd.

Eerste middel

A.3. De Franse Gemeenschapsregering leidt een eerste middel af uit de schending van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8, 9, 10 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 17, 18, 19 en 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, met de artikelen 10 en 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, met de artikelen 5, 14, 16, 18 en 28 van het Verdrag inzake de rechten van het kind en met de algemene beginselen van de niet-retroactiviteit, de rechtszekerheid, *standstill*, de evenredigheid en de inachtneming van de gewettigde verwachtingen van anderen.

A.4.1. De Franse Gemeenschapsregering stelt dat de bestreden bepaling de wijze waarop het gebruik van het Nederlands als thuistaal wordt bewezen, wijzigt teneinde die objectiever te maken, waarbij de verklaring op eer waarin tot dan toe was voorzien, is vervangen door het voorleggen van een studiebewijs, zoals een diploma of een getuigschrift. De voorrangregeling verleend aan het kind dat « in het gezin met minstens één ouder het Nederlands spreekt » werd volgens de parlementaire voorbereiding van het decreet van 7 mei 2004 met het oog op een homogenisering ingevoerd teneinde de aanwezigheid en het gebruik van het Nederlands in het Nederlandstalig onderwijs te Brussel te bevorderen. In die tijd werd waargenomen dat de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs te Brussel neigde af te nemen wegens de aanwezigheid van talrijke niet-Nederlandstalige leerlingen in Nederlandstalige scholen. Daarnaast werd vastgesteld dat sommige Nederlandstalige leerlingen geen plaats vonden in het Vlaams onderwijs wegens het principe « eerst aangekomene, eerst ingeschrevene », dat toen van toepassing was.

A.4.2. De Franse Gemeenschapsregering wijst erop dat vóór de wijziging ervan bij de bestreden bepaling, artikel III.3, § 1, 1°, de verklaring op eer van de ouders volgens welke het Nederlands de thuistaal was, niet inhield dat het Nederlands de enige gebruikte thuistaal was, noch vooral dat die taal, als thuistaal, perfect werd beheerst door minstens een van de twee ouders van het kind. Een allochtoon gezin kon ervoor kiezen dat het Nederlands een van de landstalen vormde die het gezin gebruikte, ook al beheerste aanvankelijk niemand in het gezin het Nederlands. Een dergelijk gezin zou, onder de vroegere regeling, op eer hebben kunnen verklaren dat het Nederlands wel degelijk een thuistaal was. Er is immers, tot de aanneming van het bestreden decreet, nooit geëist dat het kind of zelfs zijn ouders Nederlands moesten spreken, waarbij bepaalde kwaliteitscriteria in acht werden genomen. Met andere woorden, de wetgever eiste het bewijs van het gebruik van het Nederlands in het gezin, maar geenszins het bewijs van het niveau van de kennis of de beheersing van die taal.

A.4.3. Volgens de Franse Gemeenschapsregering voert de nieuwe bepaling onder de kinderen discriminaties in die des te ernstiger zijn daar het percentage prioritaire kinderen dat zij vaststelt, rekening houdend met het aantal beschikbare plaatsen te Brussel en met de andere voorrangregels bepaald in artikel III.2 (dezelfde leefeenheid als een andere leerling) en bij artikel III.4 (kansarme leerlingen), ertoe leidt dat alleen prioritaire leerlingen zullen kunnen worden ingeschreven in bepaalde scholen en dat, voor het Nederlandstalig lager onderwijs te Brussel, het aantal plaatsen dat openstaat voor niet-prioritaire leerlingen iets minder dan 10 pct. van het totaal zal bedragen.

A.4.4. De Vlaamse Regering voert ter inleiding aan dat alleen artikel III.2 een recht van voorrang instelt (te dezen voor de leerlingen die tot dezelfde leefeenheid als een reeds ingeschreven leerling behoren). In tegenstelling tot wat de verzoekende partij lijkt te denken, beperkt de bestreden bepaling zich ertoe de inrichtende machten en de scholen toe te staan om een inschrijving te weigeren op basis van de bij die bepaling vastgestelde voorrangregeling. De rechtspraak van het Hof maakt van de vrije keuze van inschrijving overigens geen grondwettelijk recht.

A.4.5. De Vlaamse Regering voert aan dat er geen wezenlijk verschil bestaat tussen de vroegere en de nieuwe regeling : de regeling van de verklaring op eer diende immers, op straffe van het plegen van een strafrechtelijk betugelbaar feit, met de werkelijkheid overeen te stemmen.

A.4.6. De Franse Gemeenschapsregering antwoordt dat, wanneer de inrichtende machten de in het geding zijnde voorrangregeling willen invoeren, zij dat moeten doen onder de voorwaarden die zijn vastgesteld bij de bestreden bepaling en dat er wel degelijk een wezenlijk verschil bestaat tussen de twee regelingen, vermits de vroegere regeling niet vereiste dat het Nederlands de enige gebruikte thuistaal vormde, noch dat die door minstens een van de twee ouders werd beheerst, noch dat kwaliteitscriteria werden nageleefd, hetgeen allochtone gezinnen die het Nederlands nog niet perfect beheersten bij hun aankomst in België, toeliet de in het geding zijnde voorrang te genieten.

A.5.1. De Franse Gemeenschapsregering zet in drie onderdelen de twee verschillen in behandeling en de gelijke behandeling uiteen die volgens haar strijdig zijn met de in het middel aangevoerde bepalingen.

De bestreden bepaling zou een eerste verschil in behandeling invoeren tussen, enerzijds, het kind dat Nederlands spreekt en wiens ouders beantwoorden aan de in het decreet vastgestelde voorwaarden opdat hun kind zou worden beschouwd als een kind dat « in het gezin met minstens één ouder het Nederlands spreekt » en, anderzijds, het kind dat Nederlands spreekt, maar wiens ouders niet aan die voorwaarden voldoen. Kinderen die de lagere school in het Nederlands zouden hebben gevolgd en van wie een ouder zou voldoen aan de voorwaarden van het decreet, zouden aldus de secundaire cyclus niet in het Nederlands kunnen voortzetten - de inschrijving geldt voor de duur van de schoolloopbaan in een school - wanneer die ouder intussen zou overlijden of de andere ouder verlaten, terwijl die kinderen nochtans het Nederlands even goed spreken als die van wie de ouders voldoen aan de voorwaarden van het decreet. De bestreden bepaling druist dus in tegen het doel van homogeniteit dat met het decreet wordt nagestreefd. Zij heeft onevenredige gevolgen, met name in het geval van het kind dat Nederlands spreekt maar geen recht van voorrang zou genieten en ertoe verplicht zou zijn zijn schooltijd in het Frans voort te zetten.

A.5.2. De Vlaamse Regering voert aan dat dat onderdeel van het middel faalt in feite of niet ontvankelijk is. De vroegere bepaling had dat verschil in behandeling reeds ingevoerd en er kan niet worden betoogd dat de verklaring op eer waarin die voorzag, het mogelijk maakte zich op onjuiste feiten te baseren.

Aangezien de inschrijving van een leerling geldt voor de hele schoolloopbaan van een leerling in een school (artikel III.1, § 4) en de overgang van het ene niveau naar het andere is geregeld bij het decreet (artikel III.1, §§ 5 en 6), faalt het middel in dat onderdeel in feite. Hetzelfde geldt ten aanzien van de hypothese van een wijziging van de gezinssamenstelling, gelet op de artikelen 373 tot 375 van het Burgerlijk Wetboek.

Voor het overige kan het aangeklaagde verschil in behandeling worden vermeden door de in artikel III.4, § 2, bedoelde gelijkheidsindicatoren toe te passen.

A.5.3. De Franse Gemeenschapsregering antwoordt dat het argument van de geldigheid van de inschrijving voor de hele schoolloopbaan slechts heel gedeeltelijk juist is, vermits niet alle scholen een kleuterafdeling, een lagere afdeling en een secundaire afdeling met een voldoende grote capaciteit hebben. Uit artikel III.1, §§ 5 en 6, van het decreet blijkt bovendien dat de scholen kunnen opteren voor een nieuwe inschrijving - afwijkingen zijn immers toegestaan - en dat de doorlopende inschrijving aan voorwaarden is gekoppeld. De voorrang bij de inschrijving in het secundair onderwijs dreigt aldus verloren te gaan wanneer, tijdens de jaren van het lager onderwijs, de ouder die aan de voorwaarden van het decreet beantwoordt, zou verdwijnen. De gelijkheidsindicatoren zijn ten slotte niet toereikend om een oplossing te bieden voor alle kinderen die zich in die situatie bevinden.

A.5.4. Volgens de Franse Gemeenschapsregering zou de bestreden bepaling een tweede discriminatie invoeren tussen de kinderen die Nederlands spreken, met name omdat zij (bijvoorbeeld in het Nederlandse taalgebied) het lager of kleuteronderwijs in het Nederlands hebben gevolgd, en wier ouders echter niet beantwoorden aan de bij het decreet vastgestelde voorwaarden, en de kinderen die helemaal geen Nederlands spreken, maar van wie een ouder om eender welke reden beantwoordt aan de bij het decreet vastgestelde voorwaarden. De laatstgenoemden zouden de voorrang kunnen genieten, de eerstgenoemden niet. Dat verschil in behandeling is niet verantwoord in het licht van het nagestreefde doel.

A.5.5. De Vlaamse Regering voert aan dat dat verschil in behandeling reeds bestond onder de regeling van de verklaring op eer. Dat onderdeel van het middel, dat de regeling (die door het bestreden decreet geenszins wordt gewijzigd) van de « thuistaal Nederlands » gelijkstelt met die waarin « een ouder Nederlands spreekt » is niet ontvankelijk : reeds vroeger was het de taal van een van de ouders die aantoonde dat het Nederlands de thuistaal was en niet de taalkennis van het kind.

A.5.6. De Franse Gemeenschapsregering is daarentegen van mening dat de nieuwe regeling veel zwaarder is voor de ouders, waardoor hun kinderen wordt belet de voorrangsregeling te genieten.

A.5.7. De Franse Gemeenschapsregering verwijt de bestreden bepaling ten slotte - door te weigeren de voorrang van inschrijving toe te kennen - twee verschillende categorieën van leerlingen op identieke wijze te behandelen : de kinderen van wie de ouders niet beantwoorden aan de bij het decreet vastgestelde criteria, maar die Nederlands spreken, en diegenen van wie de ouders niet voldoen aan de bij het decreet vastgestelde criteria en die geen Nederlands spreken. Het is immers mogelijk dat kinderen geen andere landstaal dan het Nederlands

kennen, terwijl hun ouders niet in staat zijn aan de vereisten van het decreet te beantwoorden. Zij zullen op dezelfde manier worden behandeld als de kinderen die geen Nederlands kennen en van wie de ouders evenmin zouden beantwoorden aan de vereisten van het decreet.

A.5.8. De Vlaamse Regering voert aan dat de bestreden bepaling de daarin beoogde bewijslast objectief en controleerbaar maakt. Dat bewijs is vastgelegd op een voldoende laag niveau, gelet op de verschillende voorwaarden waarin die bepaling voorziet, om te kunnen aannemen dat de decreetgever de betrokkenen geen onevenredige verplichtingen heeft opgelegd. De Nederlandstalige ouders kunnen daaraan voldoen en de geïsoleerde anomalieën kunnen worden gecorrigeerd door de afwijkingen die de inrichtende machten en de scholen kunnen toestaan op grond van de artikelen III.4, § 2, en III.8, § 3, van het decreet van 2002.

A.5.9. De Franse Gemeenschapsregering is van mening dat de aldus ingevoerde regeling de bewijsmiddelen inzake het gebruik van het Nederlands thuis beperkt, zonder een beoordelingsbevoegdheid over te laten aan het inrichtingshoofd en zonder, op meer zekere wijze dan de vroegere verklaring op eer, te waarborgen dat het kind zich wel degelijk zal kunnen integreren in een Nederlandstalige klas, hetgeen het doel van de decreetgever is. De nieuwe vereisten zijn bovendien van dien aard dat zij een allochtoon kind de in het geding zijnde voorrang zouden kunnen ontzeggen wanneer de gebruikelijke landstaal van zijn ouders, die geen Frans spreken, het Nederlands is, terwijl hun sociocultureel niveau het niet mogelijk of minder gemakkelijk maakt om aan de in het geding zijnde vereisten te beantwoorden.

A.5.10. De Franse Gemeenschapsregering is daarentegen van mening dat de mogelijkheden om een voorrang toe te kennen voor de inschrijving van anderstalige nieuwkomers of om tegemoet te komen aan moeilijke situaties, geen verplichting inhouden om tot die inschrijvingen over te gaan. De vroegere regeling maakte het kinderen die Nederlands spreken, maar van wie de ouders niet voldoen aan de vereisten van de bestreden bepaling, daarentegen mogelijk om de in het geding zijnde voorrang te genieten. De inrichtingshoofden beschikken over geen enkele beoordelingsbevoegdheid ten aanzien van het bewijs van het gebruik van het Nederlands in het gezin, hetgeen het voorleggen van dat bewijs veel ingewikkelder maakt; aldus is het oorspronkelijke doel van de decreetgever verlaten.

Tweede middel

A.6. De Franse Gemeenschapsregering leidt een tweede middel af uit de schending van de artikelen 127 en 129 van de Grondwet.

A.7. Volgens de Franse Gemeenschapsregering verbiedt artikel 129 van de Grondwet de decreetgever om het gebruik van de talen inzake onderwijs in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te regelen. Zij verwijst naar artikel 5 van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs dat, voor het arrondissement Brussel-Hoofdstad, rekening houdt met de keuze van het gezinshoofd. De decreetgever kan die regel in Brussel niet wijzigen, hetgeen het decreet nochtans wel doet.

A.8.1. De Vlaamse Regering voert aan dat het middel niet ontvankelijk is omdat het niet de bestreden norm als dusdanig bekritiseert, maar een regeling van voorrang bij de inschrijving van leerlingen die is ingesteld bij de decreten van 7 mei 2004 en 15 juli 2005. Die regeling houdt geenszins in dat de leerlingen van de Nederlandstalige scholen te Brussel allen het Nederlands als thuistaal hebben, maar de bestreden bepaling tracht, op het niveau van de school, te waarborgen dat een voldoende groot aantal onder hen aan die voorwaarde beantwoordt. Een en ander maakt het mogelijk de niet-Nederlandstalige leerlingen in de scholen van Brussel-Hoofdstad gelijkmatiger te spreiden zodat de keuzevrijheid van de ouders niet op louter virtuele wijze wordt gewaarborgd, ook al wordt die beperkt door de capaciteit van de school (artikel III.8, § 1) en door de beslissing van de inrichtende macht om de voorrangregeling al dan niet toe te passen.

A.8.2. De Franse Gemeenschapsregering antwoordt dat de Vlaamse decreetgever niet bevoegd is om bepalingen aan te nemen betreffende het gebruik van de talen in het taalgebied Brussel-Hoofdstad, en evenmin om die te wijzigen, zodat de exceptie van onontvankelijkheid niet gegrond is.

Zij is van mening dat de pedagogische redenen die de Vlaamse Regering aanvoert, reeds de *ratio legis* van de vroegere bepaling vormden en dat de nieuwe bepaling de keuzevrijheid van de ouders beperkt en de situatie niet verbetert.

Derde middel

A.9. De Franse Gemeenschapsregering leidt een derde middel af uit de schending van de artikelen 10, 11, 24 en 30 van de Grondwet en van het beginsel van de evenredigheid, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 16 (lees : artikel *16bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

A.10.1. De Franse Gemeenschapsregering is van mening dat het bestreden decreet een inmenging in de gezinssfeer inhoudt die niet nuttig is voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap inzake onderwijs en die dus alleen het gebruik van de talen tussen particulieren tot doel heeft. Het is juist dat de voorrang verleend aan de kinderen die in het gezin Nederlands spreken, dateert van vóór de bestreden bepaling, maar de vroegere regeling van de verklaring op eer legde niet het kennisniveau op dat vandaag vereist is.

A.10.2. De Franse Gemeenschapsregering voert daarnaast artikel *16bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen aan waarbij zij het decreet verwijt niet te voorzien in een afwijkende regeling voor de ouders die wonen in de faciliteitengemeenten waardoor zij het gebruik van het Nederlands in het gezin niet moeten aantonen. Uit het arrest nr. 101/2008 van 10 juli 2008 kan echter worden afgeleid dat een bepaling die de ouders ertoe verplicht het Nederlands in het gezin te gebruiken, afbreuk zou doen aan de waarborgen die het voormelde artikel *16bis* verleent aan de Franstaligen die in de faciliteitengemeenten wonen.

A.11.1. De Vlaamse Regering voert aan dat het middel niet ontvankelijk is, omdat het geen betrekking heeft op de bestreden norm maar op een voorrangsregeling die gedeeltelijk aan het oordeel van de inrichtende machten wordt overgelaten. De verzoekende partij laat na rekening te houden met de correctiemogelijkheden en het gegeven dat één ouder die voldoet aan de voorwaarden van het decreet, volstaat om de in het geding zijnde voorrang te laten erkennen. De wetgever heeft gewild dat de voorrang wordt toegekend wanneer minstens één van de ouders in het Nederlands kan communiceren met het kind en met de school. Er is geen verband tussen de bestreden bepaling, enerzijds, en artikel 30 van de Grondwet en artikel *16bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, anderzijds.

A.11.2. De Franse Gemeenschapsregering antwoordt dat de bestreden bepaling, in tegenstelling tot de vroegere bepaling, het niet mogelijk maakt de ontsporingen te vermijden die zijn verbonden aan de invoering van de voorrangsregeling en de geest ervan, die bovendien geen enkele beoordelingsruimte overlaat aan de inrichtende machten, volledig wijzigt; het middel is dus ontvankelijk.

De bestreden bepaling legt voortaan op dat een van de twee ouders voldoende Nederlands spreekt om te slagen voor een examen. Artikel *16bis* is wel degelijk in het geding, daar talrijke kinderen van wie de ouders in « faciliteitengemeenten » wonen, in die gemeenten naar de lagere school gaan en hun schooltijd in Brussel voortzetten. Wanneer zij dat in het Nederlands doen, zullen zij slechts een voorrang genieten wanneer een van hun ouders slaagt voor een examen Nederlands, hetgeen een schending van artikel *16bis* inhoudt.

Vierde middel

A.12. De Franse Gemeenschapsregering leidt een vierde middel af uit de schending van artikel 143 van de Grondwet en van het beginsel van de federale loyaleit, in samenhang gelezen met artikel 127 van de Grondwet.

A.13.1. De Franse Gemeenschapsregering is van mening dat de bestreden bepaling, door de voorwaarden inzake de toegang tot het Nederlandstalig onderwijs te Brussel te beperken, mathematisch gezien een extra last oplegt aan het Franstalig onderwijs waar, te Brussel, het onderwijsaanbod eveneens ontoereikend is. Alle kinderen die geen toegang zullen hebben tot het Nederlandstalig onderwijs zijn echter niet Franstalig en de aanwezigheid van allochtonen kan het evenwicht van bepaalde klassen in gevaar brengen.

A.13.2. De Franse Gemeenschapsregering geeft toe dat het Vlaamse decreet van 28 juni 2002 « betreffende gelijke onderwijskansen – I » in het Nederlandse taalgebied voorrang verleent aan de kinderen die geen Nederlands in het gezin spreken; maar een dergelijke voorrang bestaat niet in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

A.14.1. De Vlaamse Regering verwijst naar het arrest nr. 22/98 om aan te voeren dat de regels betreffende de preventie van belangenconflicten geen bevoegdheidsverdelende regels zijn.

Zij is van mening dat, zelfs indien de redenering van de verzoekende partij zou kunnen worden gevolgd, geen sprake zou kunnen zijn van het in het geding brengen van de federale loyauteit, vermits de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap in het taalgebied Brussel-Hoofdstad op geen enkele manier worden aangetast. De bestreden bepaling wijzigt geenszins de capaciteit van de Nederlandstalige scholen te Brussel, die sinds 2003 overigens is toegenomen. Sindsdien is het aantal « homogeen Franstalige » leerlingen overigens blijven toenemen, terwijl het aantal « homogeen anderstalige » leerlingen afneemt in het lager onderwijs, maar toeneemt in het secundair onderwijs. Het is duidelijk dat de extra last waarnaar de verzoekende partij verwijst, alleen wordt gedragen door het Nederlandstalig onderwijs, situatie die niet zal veranderen na de inwerkingtreding van de voorrangregeling. De afwijking ten voordele van de allochtone nieuwkomers boven de capaciteitslimiet van de school, bepaald in artikel III.8, § 3, 1°, van het decreet van 2002, is overigens van toepassing in alle scholen, ongeacht of die in of buiten Brussel zijn gelegen.

A.14.2. De Franse Gemeenschapsregering antwoordt dat de voorrang waarin artikel III.4, § 1, 5°, van het decreet voorziet voor de leerlingen die geen Nederlands spreken, alleen van toepassing is voor de scholen die zijn gevestigd in het Nederlandse taalgebied en dat die welke is bepaald bij artikel III.8, § 3, 1°, voor de allochtone nieuwkomers weliswaar van toepassing is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, maar slechts een mogelijkheid is en alleen ten goede komt aan de nieuwkomers, die te maken zullen hebben met de moeilijkheden die in het eerste middel worden aangeklaagd wanneer zij zich zullen willen inschrijven in het secundair onderwijs in Brussel.

Vijfde middel

A.15. De Franse Gemeenschapsregering leidt een vijfde middel af uit de schending van de artikelen 10, 11, 23, 24 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 2 van het Aanvullend Protocol bij dat Verdrag.

A.16.1. In een eerste onderdeel voert de Franse Gemeenschapsregering aan dat de culturele vrijheid gewaarborgd bij de artikelen 23 en 30 van de Grondwet het de in België aangekomen allochtone gezinnen mogelijk maakt de landstaal te kiezen waarin zij willen communiceren met de administratie en hun kinderen naar school willen laten gaan, en dat de schooltaal een invloed zal hebben op de taal die de ouders zullen gebruiken in hun relaties met de administratie. Daar de wet betreffende de leerplicht hen ertoe verplicht hun kinderen in de school in te schrijven binnen een termijn van zestig dagen na hun aankomst in België, zal het bestreden decreet hen ertoe aanzetten dat te doen in het Franstalig onderwijs en niet in het Nederlandstalig onderwijs wegens de verplichting die op hen rust om taalexamens af te leggen of, zelfs indien zij beschikken over een voldoende kennis van het Nederlands, uit vrees om niet te slagen.

A.16.2. De Franse Gemeenschapsregering geeft toe dat artikel III.8, § 3, 1°, van het voormelde decreet van 28 juni 2002 het mogelijk maakt allochtone kinderen tijdens het jaar in te schrijven, maar is van mening dat die afwijking niet toereikend is, daar de kinderen geen aanspraak kunnen maken op hun recht op de inschrijving, in het jaar na hun aankomst, in de school van hun keuze in het Nederlands. De bestreden bepaling voert dus een discriminatie in tussen die kinderen en de kinderen van Nederlandstalige ouders, en doet afbreuk aan de in het middel beoogde bepalingen.

Uit het voormelde arrest nr. 101/2008 lijkt overigens te kunnen worden afgeleid dat de decreetgever die de kandidaten voor een sociale huisvesting ertoe verplicht te kennen te geven het Nederlands te willen aanleren, die bereidheid niet kan laten erkennen door een examen dat strikter is dan wat de vroegere regel voorschreef. Het bestreden decreet vervangt te dezen een verklaring op eer, die verenigbaar kon lijken met de in het middel aangevoerde bepalingen, door een verplichting om de kennis van het Nederlands aan te tonen die daarmee niet verenigbaar is.

A.16.3. In een tweede onderdeel voert de Franse Gemeenschapsregering het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 23 juli 1968 betreffende bepaalde aspecten van het onderwijsstelsel in België aan om aan te voeren dat het bestreden decreet het recht van sommige kinderen om hun schooltijd in het Nederlands voort te zetten, ingewikkelder maakt, terwijl die taal, onder de landstalen, de enige is die zij kennen. Het Hof aanvaardt weliswaar dat de toegang tot bepaalde scholen kan worden beperkt, met name wegens plaatsgebrek. Een beperking op grond van uitsluitend de taal van de ouders zou evenwel onevenredig zijn.

A.17.1. De Vlaamse Regering voert, ten aanzien van het eerste onderdeel, aan dat het middel in feite faalt, daar de bestreden bepaling geenszins ertoe leidt te beletten dat de kinderen van allochtone ouders worden

ingeschreven in de daarin beoogde scholen, ongeacht of die kinderen al dan niet recent zijn aangekomen. Hetgeen in het geding is, is een facultatieve voorrangsregeling ten voordele van de leerlingen voor wie, volgens de bewijsvoorwaarden vastgesteld door die bepaling, is bewezen dat de thuistaal het Nederlands is. De cijfergegevens van de Vlaamse Gemeenschapscommissie tonen aan dat het lager en het secundair onderwijs in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest respectievelijk een derde en een vijfde leerlingen verwelkomen uit « homogeen allochtone » gezinnen en niets wijst erop dat de bestreden bepaling daaraan iets zal veranderen. Bovendien heeft de stijging van het aantal leerlingen geleid tot de stijging van de capaciteit van de scholen, terwijl men een daling vaststelt van het aantal leerlingen uit « homogeen Nederlandstalige » gezinnen.

Ten aanzien van het tweede onderdeel wijst de Vlaamse Regering erop dat artikel 2 van het Aanvullend Protocol aangevoerd door de verzoekende partij niet de taal preciseert waarin het onderwijs moet worden verstrekt. Die bepaling verbiedt niet het recht op onderwijs te reglementeren volgens de mogelijkheden van de gemeenschap en de individuen.

A.17.2. De Franse Gemeenschapsregering verwijst naar haar verzoekschrift en voegt eraan toe dat de voorrangsregeling ten voordele van de allochtone kinderen bepaald in artikel III.8, § 3, 1°, van het decreet het niet mogelijk maakt die inschrijving te laten voortduren in het secundair onderwijs te Brussel, zodat de ouders zullen verkiezen hun kinderen in te schrijven in het lager Franstalig onderwijs in plaats van het risico te lopen hen later niet te kunnen inschrijven in het Nederlandstalig onderwijs.

Zesde middel

A.18. De Franse Gemeenschapsregering leidt een zesde middel af uit de schending van de artikelen 10, 11 en 24 van de Grondwet.

A.19. De Franse Gemeenschapsregering voert aan dat de bestreden bepaling, door het minimumpercentage van prioritaire leerlingen door het gebruik van het Nederlands in het gezin, op 55 pct. vast te stellen, een discriminatie invoert tussen die kinderen en de anderen. De parlementaire voorbereiding van het decreet van 7 mei 2004 geeft immers aan dat het percentage leerlingen van wie minstens een van de ouders Nederlandstalig is, varieert van 39,5 pct. tot 33,2 pct. van 1996-1997 tot 2003 in het lager onderwijs en van 61,7 pct. tot 42,8 pct. voor dezelfde periode in het secundair onderwijs. Door een dermate hoog percentage vast te stellen en het de lokale overlegplatforms mogelijk te maken dat percentage zonder beperking noch motivering te verhogen, maakt het decreet het mogelijk een regeling in te voeren waarbij alle beschikbare plaatsen in die scholen zouden zijn voorbehouden aan de kinderen die Nederlands spreken met minstens een van hun ouders. Het gevolg hiervan zou zijn dat het aantal prioritaire plaatsen veel groter is dan de vraag, in tegenstelling tot het doel van het decreet van 28 juni 2002, en dat de scholen waar de vraag het grootst is, de beschikbare plaatsen kunnen concentreren op bepaalde categorieën van leerlingen, bijvoorbeeld diegenen uit Nederlandstalige of taalgemengde gezinnen.

A.20.1. De Vlaamse Regering wijst erop dat de cijfergegevens van de Vlaamse Gemeenschapscommissie aantonen dat de leerlingen uit « homogeen Nederlandstalige » of « taalgemengde » gezinnen voor het jaar 2008-2009, 36,9 pct. van de leerlingen van het lager onderwijs en 56,7 pct. van diegenen van het secundair onderwijs uitmaken. De voorrangsregeling heeft dus niet geleid tot een verhoging van het aantal plaatsen dat is voorbehouden aan diegenen die een voorrang genieten, noch tot een beperking van het aantal plaatsen dat bestemd is voor diegenen die die voorrang niet genieten; in werkelijkheid gaat het erom de verschillende groepen leerlingen billijk te spreiden over de scholen. Het is in die context dat de lokale overlegplatforms het aandeel prioritaire plaatsen hebben vastgesteld op 45 pct. en de decreetgever het heeft vastgelegd op 55 pct. Het gaat dus geenszins erom het Brusselse overlegplatform in staat te stellen dat percentage onbeperkt te verhogen, hetgeen overigens in strijd zou zijn met diens opdrachten, zoals gedefinieerd in artikel IV.4 van het decreet van 2002.

A.20.2. In haar memorie van antwoord verwijst de Franse Gemeenschapsregering naar haar verzoekschrift.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepalingen

B.1. Artikel VIII.11 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 9 juli 2010 betreffende het onderwijs XX, dat het voorwerp uitmaakt van het beroep, vervangt artikel III.3, § 1, 1° en 2°, van het decreet van 28 juni 2002 « betreffende gelijke onderwijskansen – I ». Het aldus gewijzigde artikel III.3 van het voormelde decreet van 28 juni 2002 bepaalt :

« Artikel III.3. § 1. Onverminderd de toepassing van artikel III.2, kunnen inrichtende machten voor één of meerdere van hun scholen gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, in het gewoon basisonderwijs en in de eerste graad van het gewoon secundair onderwijs een voorrang verlenen aan leerlingen die in het gezin met minstens één ouder het Nederlands spreken, op voorwaarde dat :

1° de thuistaal Nederlands wordt aangetoond op één van volgende wijzen :

a) door het voorleggen van het Nederlandstalig diploma van secundair onderwijs of daarmee gelijkwaardig Nederlandstalig studiebewijs van vader of moeder;

b) door het voorleggen van het Nederlandstalig getuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs of daarmee gelijkwaardig Nederlandstalig studiebewijs van vader of moeder;

c) door het voorleggen van het bewijs dat vader of moeder het Nederlands beheerst minstens op niveau B1 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen;

d) door het voorleggen van het bewijs van voldoende kennis van het Nederlands na het afleggen van een taalexamen bij het Selectiebureau van de Federale Overheid;

e) door het voorleggen van het bewijs dat vader of moeder 9 jaar als regelmatige leerling onderwijs heeft gevolgd in het Nederlandstalig lager én secundair onderwijs.

Het bewijs van niveau B1, bedoeld in c) gebeurt op basis van volgende stukken :

- een studiebewijs van door de Vlaamse Gemeenschap erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs of een daarmee gelijkwaardig Nederlandstalig studiebewijs, dat het vereiste niveau van kennis van het Nederlands aantoont;

- een attest van niveaubepaling uitgevoerd door een Huis van het Nederlands dat het vereiste niveau van kennis van het Nederlands aantoont.

Het bewijs van 9 jaar Nederlandstalig onderwijs, bedoeld in e) gebeurt op basis van attesten daartoe uitgereikt door de betrokken schoolbesturen.

De verwantschap tussen de leerling en de houder van het diploma, getuigschrift of bewijs, wordt aangetoond door een uittreksel uit het bevolkings-, vreemdelingen- of wachregister;

2° het lokaal overlegplatform Brussel vooraf voor het werkingsgebied, of desgevallend per deelgebied het percentage dat voorrang mag krijgen, heeft vastgelegd. Dat percentage moet minstens 55 zijn.

Indien het lokaal overlegplatform geen percentage vastlegt, wordt 55 % leerlingen met thuistaal Nederlands voorrang verleend.

§ 2. De inrichtende macht bepaalt het niveau binnen de school waarop en de periode waarin deze voorrangsregeling van toepassing is. Hierbij gelden de principes zoals bepaald in artikel III.8, § 2, tweede lid, eerste en derde streepje ».

B.2. De bestreden bepalingen hebben hoofdzakelijk tot doel, ten aanzien van de wijze waarop het gebruik van het Nederlands in het gezin wordt bewezen, de verklaring op eer te vervangen door de diploma's, getuigschriften, studiebewijzen en attesten bedoeld in het nieuwe artikel III.3, § 1, 1°, van het decreet van 28 juni 2002, en het percentage leerlingen dat de bij die bepaling ingevoerde voorrang kan genieten, te verhogen van 25 tot 55 pct., waarbij het lokaal overlegplatform een hoger percentage kan vaststellen.

B.3. De bestreden bepalingen werden in het ontwerpdecreet ingevoegd bij een amendement dat als volgt werd verantwoord :

« 1) Het GOK-decreet van 28 juni 2002 (gelijke onderwijskansen) vertrok van een principieel recht op inschrijving in de school van keuze. Op het principe 'eerst komt, eerst maalt', waren oorspronkelijk geen uitzonderingen voorzien; wél waren twee doorverwijzingsmogelijkheden voorzien, één op basis van thuistaal niet het Nederlands en één op basis van draagkracht voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Onder zware druk van de Nederlandstaligen in Brussel enerzijds, en ouderverenigingen en scholen anderzijds, werden reeds in 2004 twee uitzonderingen ingevoerd: het voorrangsrecht voor Nederlandstalige kinderen in Brussel en het voorrangsrecht voor broers en zussen in alle scholen. Niemand vond het redelijk dat kinderen van eenzelfde gezin naar verschillende scholen moesten, niemand twijfelde aan de bijzondere situatie van de Nederlandstalige kinderen in Brussel, die moeite hadden om een Nederlandstalige school te vinden in de buurt. Bovendien was het de bedoeling om een goeie verhouding na te streven tussen leerlingen met het Nederlands als thuistaal en anderstalige leerlingen.

Aan het voorrangsrecht van Nederlandstalige kinderen in Brussel werd de afgelopen jaren reeds meerdere malen gesleuteld, toch blijkt de huidige regeling 'de verklaring op eer' nog niet sluitend te zijn. Door het capaciteitsprobleem in bepaalde regio's, zien sommige

anderstalige ouders de voorrangsgroep ‘Nederlandstalige leerlingen’ als enige mogelijkheid om in de Nederlandstalige school van hun keuze te geraken. Die ouders springen dan ook creatief om met de verklaring op eer en ontnemen op die manier ‘voorrangplaatsen’ van echte Nederlandstalige kinderen.

Momenteel hebben de directies geen juridisch instrument om die ‘creatieve verklaringen op eer’ te weerleggen.

Opdat de voorrang voor Nederlandstalige kinderen ook een echte voorrang zou worden voor diegenen voor wie het bedoeld is, is het noodzakelijk dat diegene die er zich wil op beroepen op een sluitende manier kan aantonen dat de thuistaal het Nederlands is.

We kiezen hiervoor de piste van het diploma/getuigschrift/bewijs van kennis van het Nederlands in hoofde van één van de ouders.

De studiebewijzen die kunnen worden voorgelegd als bewijs van kennis van het Nederlands op minstens het niveau B1 (richtgraad 2) zijn studiebewijzen die aantonen dat de betrokkene dit niveau ook effectief heeft behaald. Een deelcertificaat van een module van een opleiding op het niveau B1, wordt niet aanvaard.

Wel wordt ook het bewijs van voldoende kennis van het Nederlands na het afleggen van een taalexamen bij het Selectiebureau van de Federale Overheid (Selor) aanvaard.

Wie de thuistaal Nederlands niet kan bewijzen via een diploma secundair onderwijs, een getuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad secundair onderwijs, noch via een bewijs van niveau B1 of een bewijs van Selor, kan het bewijs leveren door attesten voor te leggen dat hij/zij negen jaar regelmatige leerling is geweest in het Nederlandstalig lager én secundair onderwijs.

2) In 2005 werd in het GOK-decreet in een voorrangscategorie voorzien voor de Nederlandstalige kinderen en jongeren in Brussel. Die voorrang was bedoeld om, binnen de specifieke Brusselse context, een goede verhouding na te streven tussen de leerlingen met het Nederlands als thuistaal en de anderstalige leerlingen. Aan het lokaal overlegplatform (LOP) werd de mogelijkheid gegeven om het percentage voorrangsgerechtigden vast te leggen, maar de decreetgever voorzag een minimum van 20 %. De praktijk van vandaag houdt in dat de Brusselse LOP's het percentage op 45 % hebben vastgelegd. De bijzondere situatie van de Nederlandstalige kinderen en jongeren in Brussel, die grote moeite hebben om een Nederlandstalige school te vinden, verantwoordt het optrekken van het percentage voorrangsgerechtigden naar 55 % » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2009-2010, nr. 526/2, p. 33).

Ten gronde

B.4. De verzoekende partij voert zes middelen aan die nu eens zijn afgeleid uit de schending van de bevoegdheidverdelende regels en dan weer uit de schending van verschillende bepalingen van titel II van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met andere nationaal- of internationaalrechtelijke bepalingen.

B.5. Het Hof onderzoekt eerst de middelen die zijn afgeleid uit de schending van de bevoegdheidverdelende regels.

Ten aanzien van de middelen afgeleid uit de schending van de bevoegdheidverdelende regels

Tweede middel

B.6.1. Het middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 127 en 129 van de Grondwet.

B.6.2. De verzoekende partij voert aan dat artikel 129 van de Grondwet de bevoegdheid om het gebruik van de talen inzake onderwijs in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad te regelen, voorbehoudt aan de federale wetgever, die heeft bepaald dat de onderwijstaal het Frans of het Nederlands is naar keuze van het gezinshoofd (artikel 5 van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs).

B.6.3. Volgens de Vlaamse Regering is het middel niet ontvankelijk, omdat het niet de bestreden norm zou bekritisieren, maar een voorrangregeling, vastgesteld bij vroegere decreten, die de inrichtende machten al dan niet zouden kunnen toepassen en die bovendien geenszins inhoudt dat alle leerlingen van de Nederlandstalige scholen van het taalgebied Brussel-Hoofdstad het Nederlands in het gezin gebruiken.

B.6.4. Het is juist dat de in het geding zijnde voorrang is ingevoerd door de inleidende zin van artikel III.3, § 1, die niet is gewijzigd bij het bestreden decreet en waarin die voorrang wordt voorbehouden aan de leerlingen die in het gezin met minstens één ouder Nederlands

spreken. Toch is het zo dat de bestreden bepaling de voorwaarden wijzigt waaronder die voorrang kan worden toegekend.

Het middel is ontvankelijk.

B.7.1. De artikelen 127 en 129 van de Grondwet bepalen :

« Art. 127. § 1. De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, ieder wat hem betreft, bij decreet :

1° de culturele aangelegenheden;

2° het onderwijs, met uitsluiting van :

a) de bepaling van het begin en het einde van de leerplicht;

b) de minimale voorwaarden voor het uitreiken van de diploma's;

c) de pensioenregeling;

3° de samenwerking tussen de gemeenschappen, alsook de internationale samenwerking, met inbegrip van het sluiten van verdragen, voor de aangelegenheden bedoeld in 1° en 2°.

Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, stelt de in 1° vermelde culturele aangelegenheden, de in 3° vermelde vormen van samenwerking, alsook de nadere regelen voor het in 3° vermelde sluiten van verdragen vast.

§ 2. Deze decreten hebben kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap ».

« Art. 129. § 1. De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, bij uitsluiting van de federale wetgever, ieder wat hem betreft, bij decreet, het gebruik van de talen voor :

1° de bestuurszaken;

2° het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen;

3° de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.

§ 2. Deze decreten hebben kracht van wet, respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, uitgezonderd wat betreft :

- de gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied en waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin zij gelegen zijn, voorschrijft of toelaat. Voor deze gemeenten kan in de bepalingen betreffende het gebruik van de talen voor de aangelegenheden bedoeld in § 1 geen verandering worden aangebracht dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid;

- de diensten waarvan de werkkring verder reikt dan het taalgebied waarin zij gevestigd zijn;

- de door de wet aangewezen federale en internationale instellingen waarvan de werking gemeen is aan meer dan één gemeenschap ».

B.7.2. Luidens artikel 129, § 1, 2°, van de Grondwet, regelen de Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap, bij uitsluiting van de federale wetgever, ieder wat hem betreft, bij decreet, het gebruik van de talen voor het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen.

Die decreten hebben kracht van wet, respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, uitgezonderd wat betreft de gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied en waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin zij gelegen zijn, voorschrijft of toelaat. Voor die gemeenten kan in de bepalingen betreffende het gebruik van de talen voor de aangelegenheid van het onderwijs geen verandering worden aangebracht dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, van de Grondwet bepaalde meerderheid.

Uit die grondwetsbepaling volgt dat alleen de federale wetgever bevoegd is om inzake onderwijs taalregelend op te treden ten aanzien van de gemeenten van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

B.7.3. In tegenstelling tot de decreten die het taalgebruik in het onderwijs regelen, hebben de decreten die het onderwijs regelen, krachtens artikel 127, § 2, van de Grondwet, kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap.

B.7.4. Door te bepalen op welke wijze kan worden aangetoond dat leerlingen in het gezin met minstens één ouder Nederlands spreken, opdat zij de bij de bestreden bepaling ingevoerde voorrang kunnen genieten, is artikel III.3 van het bestreden decreet geen bepaling die het gebruik van de talen in het onderwijs regelt in de zin van artikel 129, § 1, 2°, van de Grondwet, maar een bepaling die het onderwijs regelt in de zin van artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet.

De bestreden bepalingen vallen bijgevolg onder de bevoegdheid van de decreetgever.

B.8. Het middel is niet gegrond.

Vierde middel

B.9.1. Het middel is afgeleid uit de schending van artikel 143 van de Grondwet en van het beginsel van de federale loyauteit, in samenhang gelezen met artikel 127 van de Grondwet.

B.9.2. De verzoekende partij voert aan dat de bestreden bepaling mathematisch gezien een extra last oplegt aan het Franstalig onderwijs te Brussel, terwijl het aanbod er eveneens ontoereikend is en de allochtone leerlingen, die door de bestreden bepaling geen toegang hebben tot het Nederlandstalig onderwijs, het evenwicht van sommige klassen van het Franstalig onderwijs kunnen verstoren.

B.10. Artikel 143, § 1, van de Grondwet - de paragrafen 2 en 3 van die bepaling hebben betrekking op de procedure betreffende de belangenconflicten en staan dus los van het onderwerp van het middel - bepaalt :

« Met het oog op het vermijden van de belangenconflicten nemen de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, in de uitoefening van hun respectieve bevoegdheden, de federale loyauteit in acht ».

B.11.1. Luidens artikel 143, § 1, van de Grondwet, nemen de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, in de uitoefening van hun respectieve bevoegdheden, de federale loyauteit in acht.

Het beginsel van de federale loyaleit houdt blijkens de parlementaire voorbereiding van die grondwetsbepaling voor de federale overheid en voor de deelgebieden de verplichting in om, wanneer zij hun bevoegdheden uitoefenen, het evenwicht van de federale constructie in haar geheel niet te verstoren; het betreft meer dan het loutere uitoefenen van bevoegdheden : het geeft aan in welke geest dat moet geschieden.

B.11.2. De Vlaamse Regering geeft aan dat de capaciteit van de Nederlandstalige scholen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad niet is gewijzigd. Aangezien niet wordt betwist dat die capaciteit niet onbeperkt is en, zoals wordt aangegeven in de in B.3 weergegeven verantwoording voor het amendement waaruit de bestreden bepaling voortvloeit het aantal beschikbare plaatsen in het onderwijs, in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, ontoereikend is zowel wat het Franstalig onderwijs als wat het Nederlandstalig onderwijs betreft, gaat de decreetgever niet in tegen de federale loyaleit door, bij gebrek aan overleg tussen de bevoegde overheden, de moeilijkheden te trachten op te lossen waarmee de onderwijsinrichtingen die onder zijn bevoegdheid vallen, worden geconfronteerd.

B.12. Het middel is niet gegrond.

Ten aanzien van de middelen afgeleid uit de schending van de grondwettelijke bepalingen betreffende de rechten en vrijheden

Eerste middel

B.13.1. Het middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8, 9, 10 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 17, 18, 19 en 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, met de artikelen 10 en 13 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, met de artikelen 5, 14, 16, 18 en 28 van het Verdrag inzake de rechten van het kind en met de algemene beginselen van de niet-retroactiviteit, de rechtszekerheid, de *standstill*, de evenredigheid en de inachtneming van de gewettigde verwachtingen van anderen.

B.13.2. De verzoekende partij voert aan dat de bestreden bepaling :

- een eerste onverantwoord verschil in behandeling zou invoeren onder leerlingen die Nederlands spreken, naargelang een van hun ouders al dan niet in staat is, volgens de in de bestreden bepaling vastgestelde regeling aan te tonen dat het Nederlands in het gezin wordt gebruikt, waarbij alleen diegenen die zich in de eerste situatie bevinden de bij die bepaling ingevoerde voorrang kunnen genieten, waarbij zij die overigens kunnen verliezen wanneer de ouder die aan de voorwaarden van het decreet voldoet, zou overlijden of de andere ouder verlaten;

- een tweede onverantwoord verschil in behandeling zou invoeren tussen, enerzijds, de leerlingen die geen Nederlands spreken, maar van wie een ouder beantwoordt aan de bij de bestreden bepaling vastgestelde vereisten en, anderzijds, de leerlingen die Nederlands spreken, maar van wie geen enkele ouder aan die vereisten beantwoordt : alleen de eerstgenoemden kunnen de bij die bepaling ingevoerde voorrang genieten;

- een onverantwoorde gelijke behandeling zou instellen onder kinderen van wie de ouders niet beantwoorden aan de bij de bestreden bepaling vastgestelde vereisten en de daarbij ingevoerde voorrang dus niet kunnen genieten, terwijl nochtans sommigen onder hen Nederlands zouden spreken en die taal in het gezin zou worden gebruikt.

B.13.3. De Vlaamse Regering voert aan dat het middel niet ontvankelijk is wat het eerste en het tweede onderdeel betreft, in zoverre, enerzijds, de twee verschillen in behandeling reeds bestonden vóór de wijziging van artikel III.3 van het decreet van 28 juni 2002 bij de bestreden bepaling en, anderzijds, de verzoekende partij geen rekening ermee zou houden dat het gebruik van het Nederlands in het gezin moet worden aangetoond door een van de ouders, en niet door de leerling.

B.13.4. Het is juist dat het decreet van 28 juni 2002, in de vroegere redactie ervan, verschillen in behandeling onder leerlingen vaststelde die analoog zijn aan die welke de verzoekende partij aangeeft en verband houden met het gebruik van het Nederlands door minstens een van de twee ouders. Echter, door de voorwaarden te wijzigen waaronder dat gebruik moet worden aangetoond, verandert de bestreden bepaling dat verschil in behandeling.

Het middel, dat verwijst naar de ouders die al dan niet beantwoorden aan de bij het decreet vastgestelde voorwaarden, is ontvankelijk.

B.14.1. Om een verschil in behandeling tussen leerlingen te verantwoorden in het licht van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, in samenhang gelezen met de in het middel beoogde verdragsbepalingen en algemene beginselen, volstaat het niet dat dat verschil in behandeling zoals te dezen berust op objectieve criteria; er moet worden aangetoond dat, ten aanzien van de geregelde aangelegenheid, dat onderscheid relevant is in het licht van het door de bestreden bepaling nagestreefde doel en dat het niet op onevenredige wijze afbreuk doet aan de rechten van de betrokkenen.

B.14.2. Onder die rechten bevindt zich de keuzevrijheid van de ouders op het vlak van onderwijs, gewaarborgd bij artikel 24, § 1, van de Grondwet. Die vrijheid houdt evenwel niet in dat zij beschikken over een onvoorwaardelijk recht op de inschrijving van hun kind in de inrichting van hun keuze, waarbij de decreetgever in dat opzicht beschikt over een ruime beoordelingsbevoegdheid om rekening te houden met de diversiteit van de situaties, noch dat zij een gewettigde verwachting kunnen doen steunen op de vroegere regeling van de verklaring op eer, waarbij de decreetgever vermocht ervan uit te gaan dat een wijziging van het beleid noodzakelijk was, gelet op met name het aantal beschikbare plaatsen.

B.14.3. Te dezen strekt de bestreden bepaling, zoals wordt aangegeven in de verantwoording voor het amendement waaruit zij voortvloeit, weergegeven in B.3, ertoe het daadwerkelijke bewijs van het gebruik van het Nederlands in het gezin te waarborgen; de decreetgever heeft geoordeeld dat de vroegere regeling van de verklaring op eer niet volstond om de doelstellingen te waarborgen waarvoor die was ingevoerd, namelijk, zoals in dezelfde verantwoording wordt aangegeven, de Nederlandstalige Brusselse kinderen toelaten een Nederlandstalige school te vinden in de nabijheid van hun huis en een goede verhouding te verkrijgen tussen de leerlingen die thuis het Nederlands gebruiken en de anderstalige leerlingen.

B.14.4. De bestreden bepaling is op zich niet van dien aard dat zij kan waarborgen dat die doelstellingen worden bereikt; er kan evenwel worden aangenomen dat het gebruik van het Nederlands in het gezin ertoe kan leiden dat die taal ook wordt gebruikt op school, dat

aldus homogener wordt. De bestreden bepaling maakt het weliswaar niet mogelijk te voorkomen dat leerlingen die, om de ene of de andere reden - die bijvoorbeeld te maken heeft met hun vroegere schooltijd -, het Nederlands zouden kennen, geen prioritaire inschrijving kunnen verkrijgen wanneer geen van hun beide ouders kan voldoen aan de daarin gestelde eisen, noch voorkomen dat ouders die, om de ene of de andere reden, zouden voldoen aan die eisen maar het Nederlands niet in het gezin zouden gebruiken, hun kind bij prioriteit kunnen inschrijven in een door het decreet beoogde school, terwijl dat kind een onvoldoende kennis zou hebben van het Nederlands. De decreetgever, die tegelijk wordt geconfronteerd met de wensen van ouders die voor hun kinderen een onderwijsinstelling willen vinden waar de onderwijstaal de taal is die zij in het gezin gebruiken, met een grote verscheidenheid van situaties in de schoolbevolking en met de wens van de scholen over objectieve maatstaven te beschikken waardoor zij kunnen vermijden dat zij zelf over die situaties moeten oordelen (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2009-2010, nr. 526/4, p. 37), vermocht, gelet op de ruime beoordelingsbevoegdheid waarover hij beschikt, zoals aangegeven in B.14.2, ervan uit te gaan dat de bestreden bepaling adequaat is.

De maatregel zou niet evenredig zijn indien de van de ouders geëiste bewijzen overdreven moeilijk voor te leggen zouden zijn; uit de verklaringen van de minister van Onderwijs tijdens de parlementaire voorbereiding (*ibid.*, p. 37) blijkt evenwel dat zulks niet het geval is, zodat, onder dat voorbehoud, de bestreden bepaling niet kan worden geacht op discriminerende wijze afbreuk te doen aan de rechten van de betrokkenen.

B.14.5. Het onderzoek van de bestreden bepaling in het licht van de andere in het middel beoogde bepalingen leidt niet tot een andere conclusie.

B.14.6. Onder het in B.14.4 vermelde voorbehoud is het middel niet gegrond.

Derde middel

B.15.1. Het middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 24 en 30 van de Grondwet en van het evenredigheidsbeginsel, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 16*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

B.15.2. De verzoekende partij voert aan dat de bestreden bepaling, in het licht van de vrijheid van het gebruik van de talen, een discriminerende inmenging in de gezinssfeer vormt die niet noodzakelijk is om het de Vlaamse Gemeenschap mogelijk te maken haar onderwijsbevoegdheden uit te oefenen. Bovendien, door de regeling van de verklaring op eer te vervangen door die van de daarin beoogde studiebewijzen, verplicht zij de ouders ertoe het Nederlands in het gezin te gebruiken en doet zij aldus afbreuk aan de waarborgen die de Franstaligen genieten in de gemeenten bedoeld in de artikelen 7 en 8 van de wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 18 juli 1966.

B.15.3. De exceptie van niet-ontvankelijkheid van het middel, opgeworpen door de Vlaamse Regering en volgens welke de bestreden bepaling zich ertoe zou beperken aan de onderwijsinrichtingen de mogelijkheid te bieden de bij de bestreden bepaling ingevoerde voorrang toe te kennen wanneer zij inschrijvingsaanvragen ontvangen en als dusdanig geen recht van voorrang zou toekennen aan de leerling, en volgens welke die bepaling het daarin beoogde bewijs slechts van een enkele ouder vereist, is niet gegrond, aangezien het de bestreden bepaling is die de voorwaarden aangeeft waaronder het gebruik van het Nederlands in het gezin moet worden aangetoond. Het verzoekschrift geeft overigens het verband aan dat de verzoekende partij legt tussen de bestreden bepaling en artikel 30 van de Grondwet en artikel 16*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

B.16.1. Artikel 16*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt :

« De decreten, reglementen en administratieve handelingen mogen geen afbreuk doen aan de op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze bepaling bestaande garanties die de Franstaligen genieten in de gemeenten genoemd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en de Nederlandstaligen, respectievelijk Franstaligen en Duitstaligen genieten in de gemeenten genoemd in artikel 8 van diezelfde wetten ».

B.16.2. In de parlementaire voorbereiding met betrekking tot die bepaling wordt aangegeven dat ermee « wordt beoogd aan de rand- en faciliteitengemeenten te garanderen dat de thans bestaande garanties ook na de regionalisering van de organieke gemeentewet en gemeentekieswet onverkort zullen worden gehandhaafd » (*Parl. St.*, Senaat, 2000-2001, nr. 2-709/1, p. 21), en dat de wetgever, met het begrip « garanties », « het geheel [beoogde] van de thans geldende bepalingen die een specifieke regeling voor de in de tekst vermelde particulieren instellen, en in het algemeen alle bepalingen die particulieren, en voornamelijk

de mandatarissen in de gemeenten bedoeld in de artikelen 7 en 8 van de gecoördineerde wetten, beschermen » (*Parl. St.*, Kamer, 2000-2001, DOC 50-1280/003, p. 10).

B.16.3. Artikel 30 van de Grondwet bepaalt :

« Het gebruik van de in België gesproken talen is vrij; het kan niet worden geregeld dan door de wet en alleen voor handelingen van het openbaar gezag en voor gerechtszaken ».

B.16.4. Artikel 1 van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs bepaalt :

« De officiële inrichtingen voor kleuter-, lager, middelbaar, normaal-, technisch, kunst- of buitengewoon onderwijs en dezelfde door het Rijk gesubsidieerde of erkende vrije inrichtingen, vallen onder de beschikkingen van deze wet.

Nochtans vallen de inrichtingen gevestigd in de gemeenten opgesomd in § 1 van artikel 7 van de wet op het gebruik van de talen in bestuurszaken, wat betreft de onderwijstaal en het tweede taalonderricht, onder de beschikkingen van § 3 van ditzelfde artikel ».

B.16.5. De gemeenten bedoeld in artikel 7, § 1, van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, waarnaar die bepaling verwijst, zijn Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem, voortaan beoogd in artikel 7, eerste lid, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 18 juli 1966.

Artikel 7, § 3, van de voormelde wet van 2 augustus 1963 bepaalt :

« Inzake onderwijs in de zes gemeenten :

A. De onderwijstaal is het Nederlands.

Het onderwijs in de tweede taal mag in het lager onderwijs worden verstrekt naar rata van vier uur per week in de 2e graad, en van acht uur per week in de 3e en de 4e graad.

B. Het kleuteronderwijs en het lager onderwijs mag worden verstrekt in het Frans indien deze taal de moedertaal of de gebruikelijke taal van het kind is en indien het gezinshoofd verblijft houdt in een van deze gemeenten.

Dit onderwijs mag slechts worden georganiseerd op verzoek van zestien gezinshoofden die in de gemeente verblijf houden.

De gemeente, die vorenvermeld verzoek ontvangt, is ertoe gehouden dit onderwijs te organiseren.

Het onderwijs van de tweede landstaal wordt verplicht in de lagere scholen naar rata van vier uur per week in de 2e graad, en van acht uur per week in de 3e en de 4e graad.

C. Het onderwijs in de tweede taal mag herhalingsoefeningen van de andere stof van het programma omvatten ».

B.16.6. Door de ouders van de leerlingen voor wie de bij het bestreden decreet ingevoerde voorrang wordt aangevraagd, ertoe te verplichten de daarin beoogde studiebewijzen voor te leggen, regelt de decreetgever niet het gebruik van de talen, maar het onderwijs zoals is aangegeven in B.7.4.

B.16.7. Aangezien het bestreden decreet het onderwijs regelt, zou het in beginsel geen afbreuk kunnen doen aan de taalfaciliteiten toegekend aan de particulieren bij de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

Het Hof onderzoekt niettemin of het decreet, door die verplichting op te leggen, afbreuk doet aan de waarborgen die de Franstaligen genieten in de gemeenten opgesomd in de artikelen 7 en 8 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

B.16.8. Die waarborgen zijn, krachtens artikel 16*bis* van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980, die welke de betrokkenen genoten wanneer die bepaling in werking is getreden, namelijk op 1 januari 2002 (artikel 9 van de bijzondere wet van 13 juli 2001).

Op dat ogenblik was het decreet van 28 juni 2002, dat bij het bestreden decreet is gewijzigd, nog niet aangenomen en bovendien is de bepaling betreffende de verklaring op eer daarin pas ingevoegd bij het decreet van 15 juli 2005. Hieruit volgt dat, op 1 januari 2002, de betrokkenen geen enkele waarborg genoten in de zin zoals is aangegeven in B.16.2 en dat de bestreden bepaling daaraan dus geen afbreuk zou kunnen doen.

Artikel 16*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is derhalve niet van toepassing.

B.17. Het middel is niet gegrond.

Vijfde middel

B.18.1. Het middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11, 23, 24 en 191 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 2 van het Aanvullend Protocol bij dat Verdrag.

B.18.2. De verzoekende partij voert, enerzijds, aan dat de bestreden bepaling, door de verplichting die zij invoert, de allochtone ouders ertoe brengt ervan af te zien hun kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in te schrijven en hen in te schrijven in het Franstalig onderwijs, en hun een zwaardere verplichting oplegt dan die waarin de vroegere bepaling voor hen voorzag (eerste onderdeel) en, anderzijds, dat die bepaling voor de leerlingen die hun schooltijd in het Nederlands hebben aangevat, de mogelijkheid in het gedrang brengt om die schooltijd voort te zetten in die taal, terwijl zij geen andere landstaal zouden kennen en hun ouders niet zouden beantwoorden aan de vereisten van de bestreden bepaling (tweede onderdeel).

B.19.1. Uit de parlementaire voorbereiding betreffende artikel 23 van de Grondwet blijkt dat de Grondwetgever « de burgers [niet] in een passieve rol [wilde dwingen] of tot een passieve houding [aanzetten] », maar integendeel wilde verklaren dat « wie rechten heeft, [...] ook plichten [heeft] » uitgaande van de idee dat « het de plicht van de burger is om mee te werken aan de sociale en economische vooruitgang van de maatschappij waarin hij leeft » (*Parl. St.*, Senaat, B.Z. 1991-1992, nr. 100-2/4^o, pp. 16-17). Daarom heeft hij het de wetgevers die hij belast met het waarborgen van de economische, sociale en culturele rechten, mogelijk gemaakt rekening te houden met de « overeenkomstige plichten », zoals verwoord het tweede lid van artikel 23.

B.19.2. Aan de burgers die de in artikel 23 van de Grondwet vermelde economische, sociale en culturele rechten genieten, kunnen dus verplichtingen worden opgelegd om toegang te verkrijgen tot die rechten. Het woord « daartoe », aan het begin van dat tweede lid, geeft niettemin aan dat die verplichtingen moeten zijn verbonden met de algemene doelstelling die

is ingeschreven in het eerste lid van artikel 23, namelijk eenieder in staat te stellen een menswaardig leven te leiden door het genot van de rechten die zijn opgesomd in het derde lid van hetzelfde artikel. Die verplichtingen moeten de personen aan wie zij worden opgelegd, in staat stellen bij te dragen tot de effectieve verwezenlijking van die doelstelling voor henzelf, alsook voor de andere personen die de in artikel 23 opgesomde rechten genieten, en moeten evenredig zijn met de aldus bepaalde doelstelling.

B.19.3. De decreetgever vermocht ervan uit te gaan dat het doel van de bestreden bepalingen, dat erin bestaat de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren, alleen kan worden bereikt indien de leerlingen in staat zijn zich thuis uit te drukken in de taal van hun onderwijs en dat de voorwaarde, voor één van de ouders, een daartoe voldoende kennis van die taal te kunnen aantonen, kan worden beschouwd als een « overeenkomstige plicht » in de zin van artikel 23 van de Grondwet.

B.19.4. Rekening houdend met het in B.14.4 geformuleerde voorbehoud, is de verplichting om het gebruik van die taal aan te tonen op basis van de in de bestreden bepaling vermelde studiebewijzen, niet onevenredig met het in B.19.3 aangegeven doel, daar die enkel betrekking heeft op het gebruik van de taal in het gezin, in voorkomend geval, door een van de ouders.

B.19.5. Het middel valt voor het overige samen met het eerste middel; het onderzoek van de bestreden bepaling in het licht van de andere in het middel bedoelde bepalingen leidt niet tot een andere conclusie.

B.20. Het middel is niet gegrond.

Zesde middel

B.21.1. Het middel is afgeleid uit de schending van de artikelen 10, 11 en 24 van de Grondwet.

B.21.2. De verzoekende partij voert aan dat het percentage van 55 percent dat bij de bestreden bepaling is vastgesteld, discriminerend is ten aanzien van de kinderen die niet het

Nederlands in het gezin gebruiken en, gelet op het aantal kinderen dat in het Nederlandstalig onderwijs te Brussel is ingeschreven en van wie één ouder Nederlandstalig is, ertoe leidt een aantal prioritaire plaatsen vast te stellen dat veel hoger ligt dan de vraag.

B.21.3. De parlementaire voorbereiding van het decreet van 7 mei 2004 houdende het Nederlandstalig onderwijs in Brussel-Hoofdstad geeft aan dat het aantal kinderen ingeschreven in het Nederlandstalig onderwijs te Brussel dat in het gezin met minstens één ouder Nederlands kan spreken, fors is afgenomen tussen 1997 en 2003 :

« Volgens de gegevens van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is er ook een zeer duidelijke trend naar een steeds sterkere aanwezigheid van kinderen van wie de thuistaal Frans of anderstalig is. De statistieken onderscheiden homogeen Nederlandstalige gezinnen (HN), taalgemengde gezinnen : van één ouder is moedertaal Nederlands (TG); homogeen Franstalige gezinnen : beide ouders Franstalig (HF); homogeen anderstalig : beide ouders spreken een andere taal of Frans als andere taal (HA).

	96-97	1 september 2003
	%	%

Kleuteronderwijs

HN	13,8	12,6
TG	25,7	20,6
HF	31,5	34,8
HA	24,0	32,0

Lager onderwijs

HN	31,1	17,9
TG	30,6	24,9
HF	22,2	30,3
HA	16,1	26,9

Bron : Informatie Vlaamse Gemeenschapscommissie » (Parl. St., Vlaams Parlement, 2003-2004, nr. 2091/1, p. 16).

Evenzo blijkt uit de cijfergegevens van de Vlaamse Gemeenschapscommissie die de Vlaamse Regering op verzoek van het Hof heeft meegedeeld, dat, van het schooljaar 1979-1980 tot het schooljaar 2010-2011 in het lager onderwijs, het percentage (homogene of taalgemengde) Nederlandstalige gezinnen is gedaald van 96 percent tot 35,9 percent, en dat,

van het schooljaar 1991-1992 tot het schooljaar 2010-2011 in het secundair onderwijs, dat percentage is gedaald van 93,7 percent tot 56,8 percent.

B.21.4. In het licht van de verantwoording van het in B.3 aangehaalde amendement kan worden aangenomen dat de decreetgever het nodig vermocht te achten het in het geding zijnde voorrangpercentage op te trekken: enerzijds, blijkt uit een evaluatie van de inschrijvingsprocedure voor het schooljaar 2011-2012 door het lokaal overlegplatform voor het basisonderwijs van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, die de Vlaamse Regering op vraag van het Hof heeft toegezonden, dat in 2011 voor de onthaalklassen, waarop het merendeel van de aanmeldingen betrekking heeft, het aantal kinderen met thuistaal Nederlands 54.8 percent van het aantal aanmeldingen uitmaakten, wat aantoont dat de bestreden bepaling tegemoetkomt aan een reële behoefte; anderzijds, doet de bestreden bepaling niet op onevenredige wijze afbreuk aan de rechten van de leerlingen die niet tot de bestreden voorrangscategorie behoren, vermits zij in aanmerking komen voor de 45 percent resterende plaatsen, en, wanneer minder dan 55 percent van de beschikbare plaatsen wordt ingenomen door kinderen die tot de voorrangscategorie thuistaal Nederlands behoren, voor de aldus vrijgekomen plaatsen.

B.21.5. Uit de bestreden bepaling vloeit ook voort dat het lokaal overlegplatform Brussel voor het werkingsgebied, of in voorkomend geval per deelgebied, een voorrangpercentage voor kinderen met als thuistaal Nederlands kan vastleggen dat hoger is dan 55 percent. Die mogelijkheid is verantwoord door het feit dat niet uit te sluiten valt dat in de toekomst het lokaal overlegplatform Brussel vaststelt dat het aantal ingeschreven kinderen dat tot deze voorrangscategorie behoort toeneemt en dat het nodig is een voorrangpercentage vast te stellen dat hoger is dan het in het decreet bepaalde minimum. Het lokaal overlegplatform Brussel kan de beslissing om een voorrangpercentage vast te stellen dat hoger is dan 55 percent enkel nemen in uitzonderlijke omstandigheden op grond van objectieve en gemotiveerde gegevens die die noodzaak aantonen. Gelet op het feit dat in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad schoolplichtige kinderen woonachtig zijn waarvan de ouders noch het Nederlands, noch het Frans als thuistaal hebben, dient het lokaal overlegplatform er ook over te waken dit percentage niet op een zodanig hoog niveau te bepalen dat de scholen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap niet zouden zijn gehouden een billijk deel van die kinderen op te vangen.

De bevoegde rechter vermog controle uit te oefenen op de naleving door het lokaal overlegplatform Brussel van de voormelde vereisten bij de vaststelling van een voorrangsperscentage dat hoger is dan het in het decreet bepaalde minimum.

B.21.6. Onder voorbehoud van hetgeen is vermeld in B.21.5, is het zesde middel niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof,

onder voorbehoud van hetgeen is vermeld in B.14.4 en B.21.5, verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 18 januari 2012.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

R. Henneuse